

SĂPTĂMÂNA

De sigur că o parte de ținut în bună seamă în filosofia practică a vieții este să știi a pune toate împrejurările acestei vieți în adevărata lor lumină, să știi a le judeca după dreapta lor valoare și a le păstra proporțiile ce au în realitate.

Gândesc la acestea acum, privind în urmă la desfășurarea evenimentelor în cursul unei săptămâni. Și în țară și în străinătate aceiași frământare, același sbucium datorite în mare parte aceleiași nedrepte prețurii a împrejurărilor.

La noi în țară un început de săptămână plin de îngrijorări din puncte răzlețe soseală vești de moartă, întăriți de spirite printr-o sătenă. Nu a lipsit mult ca acele vești să nu producă alarmă și ca acea alarmă, purtată din gură în gură și sporită de unele lipsuri de scrupule, să nu stârneasce din nou groaza. Din fericire n'a fost nici groază, nici alarmare. Păzitorii ordinii publice au avut grija a nu lăsa să se dea împrejurărilor alte înfățișări de cât cele ce aveau, și dacă neînțelegerii au fost pe ici pe colo ele s'au împăcat spre mulțumirea tuturor.

În parlament aceiași frământare. O! acolo cuvântul îl are politica și nici o altă indeletnicie comenească nu desfigurează mai bine acele împrejurări ale vieții de care vorbeam. Discuția bugetului, începută săptămâna aceasta la Cameră, purcede și ea pe aceiași cale veche a politice, pe care, mai cu seamă la noi, nu s'au întâlnit mai nici o dată de cât vrăjmași personali, iar nu adversari politici. Înțelegerea superiorității interesului țării se arată totuși din ce în ce mai temeinică și din ce în ce se dă tot mai puțină însemnătate politicianismului, chiar când el se mai produce.

Un prilej în care împrejurările vieții noastre de stat au fost drept prețuite, îl dau negocierile înțelegerii comerciale cu Austro-Ungaria care se urmează în București, neturburate de nici o intrigă politică, spre mai mare folos al țării.

În străinătate, de asemenea, săptămâna aceasta ne-a adus o pildă mare a însemnătății ce are dreapta judecare a evenimentelor.

După ce luni de zile s'a așteptat cu groază prima bubuitură de tun care, nu numai pentru Serbia, ci pentru Europa întreagă ar fi însemnat un moment suprem, prima bubuitură de tun care ar fi răscolit jarul ce mocnesc sub cenușa neuitătorului trecut și care ar fi înflăcărat nu numai malurile Dunării, ci și țărnișă marilor îndepărtate, iată că dreapta prețuire a împrejurărilor a adus de odată și dreapta înțelegere a intereselor și, s'a făcut liniște. Și Serbia și Austro-Ungaria par a fi înțeles că n'ar fi prețuit nimic o jertfă de sânge și făcându-și concesii una alteia, au ajuns a păstra nu numai liniștea lor ci liniștea Europei întregi.

Cum a înțeles Serbia să se supună voinței Puterilor, ce-a înțeles prin renunțarea prințului Gheorghe la drepturile lui de moștenire asupra coroanei, nu va tălmăci de cât viitorul, mai curând sau mai târziu. Ceea ce însă se poate constata, ceea ce face evenimentul de competență al săptămânii încheiate, este că un sentiment de ușurare s'a arătat de odată de la un capăt la celălalt al lumii și că sentimentul de ușurare l'am simțit și noi, de la ale căror granițe eram amenințați a vedea pornind întâia scântecă ce putea stârni înflăcărarea aceea groznică,

LEGENDA PĂSTORULUI

(DUPA JEAN AIGARD)

Cum venira de departe și era noaptea târzie,
Negăsind loc de odihnă într'un staul au intrat
Sfântul Iosif și Maria, și 'n locașul dărămat
S'a născut Christ din Fecioara pururea sfântă, Marie!

S'a iluminat afară de-o aureolă cerul
Iar din fundul nesfârșirei s'auzi un blând murmur;
Bethleemului și celor ce-aveau turme împrejur
Ingerii le anunțară că s'a 'ndeplinit misterul!

Și-au venit păstorii în staul unde-a toate Iertătorul
Blând dormea pe-un vraf de pae, surzând, lângă un bou.
Aducându-i lapte, miere, mielusei și grâu de-âl nou,
Parte reptă din comoara ce și-o strănge muncitorul.

Cel din urmă, umilitul, tremurând veni, sfios:
— «N'am nimic, le zise dânsul, n'am nici miel și n'am nici grâu
«Tot ce am e doar un stuer care-l port aci la brâu,
«Și-aș putea să cânt un cântec, numai da'ar vrea Christos!»

Surzând, divina Mamă dete aprobarea sa,
Toamă când intrară Magii ce veneau din răsărit,
Ca pe Fiu-i să-l adore în genunchi și umilit,
Și pe carii în calea lungă i-au călăuzit o stea.

Ei sunt încărcali de aur și veșmântul lor e grei,
Numai purpură și-albastru cum e ceru 'n auroră;
In genunchi se pleacă Magii și se roagă și adoră,
Intinzând tîmbe și-aur spre Copitul-Dumnezeii.

Ca orbit de bogăție ciobănașul se ascunde
Intr'un colț.

Maria-i spune: — «Omule, ce te frământă?
«Ești de Fiu-l meu departe, vino lângă el să cânti!»
... Și-a ei voce până 'n suflet simte, bietul, că-l pătrunde.

Se apropie de iesle și din brâu cavalul scoate,
Lung privind Mântuitorul, și la buze 'nceț îl pune
Și cu 'n câmp, duios și dulce el începe ca să sune,
Cu cântarea din cavalu-i fermecând pe toți și toate.

Doar pe Christ privirea-i vede, pe când adunarea toată
Pare c'a pierit din juru-i, și 'ncepu mai viu să sune;
In cântarea lui aprinsă par'că sufletul tot pune,
Și cum în câmp el singur ar fi 'n noaptea înstelată.

Toată lumea-i fermecată—de la slugă până la Domn,
Toți ascultă cu plăcere reținându-și respirația,
Iară când păstorul tainic și-a sfârșit încet cântarea,
Christ, înălțând spre ceruri mâna, a surâs duios în somn!...

Const. Nutzesen

În care cine știe dacă și noi nu am fi fost tiriți, cu voce sau fără voce.

În tot cazul, săptămâna ce se încheie e prima săptămână fagăduitoare de liniște și pace pe care toți o așteaptă odată cu reînțocirea primăverii, cu speranța verii de muncă rodnică și folositoare.

A. A. D.

CINURĂ SUFLETEȘTI

E noapte, târziu.... Și în berarii sunt încă mușterii... fel de fel... și destui...

La o masă niște ofițeri discută d'ale lor... La o alta, niște pensionari fac politică... Și colo, într'un colțisor mai retras, doi tineri își fac curte la intinerie...

Sala husește de murmur... Din când în când s'aude cu glas răgușit care cântă:

Mi-a sburat puțu cu ața
Toamă când era dulceața!...

Și totuși revine iarăși la murmurul de mai înainte.

Și murmurul e glasul unuia care stă singur la o masă și care e făcut turtă... Și care tot mereu cere:

— Băete... O bere!

Și bea, bea într'una fără să se mai sature. Și cântă:

Mi-a sburat puțu cu ața
Toamă când era dulceața

Se scoală câte odată în picioare...

Face semne amenințătoare, ș'apoi iar cântă și zice:

— Băete, o bere!

Băiatul i-a adus berea și vrea că se depărteze, dar de odată bețivul sare și îl apucă de guler și c'un glas jalnic îi zice:

— Stai, mă! stai nițel să îți spu!

— Dar lasă-mă d-le, se resteste băiatul.

N'am vreme d'asta... Eū am mușterii... Ce crezi d-ta! Ei, comedie ca asta!

— Da stai, mă!... Fac cinstea... Te rog stai!

Și glasul lui e rugător și din ochii îi pica lacrimi...

— Lasă-mă, d-le, că pe urmă vezi l... răonește chelnerul...

Scena asta face pe toți să se întoarcă spre masa de unde venea gura.

Bețivul urmează:

— Stai, mă! Stai să îți spu focul care mă arde... Nu vezi tu că nu mă pot?

Dar chelnerul se zmuțește repede din mâinele lui și bietul om cade și se izbște cu capul de scaun... murmurând:

— Blestem pe capul tău că nu vrei... să mă ascuți durerea inimii ca să mă mai ușurez și eu o leacă.

Ofițerii aleargă, îl ridică și îl pun pe scaun:

— O bere! murmură sârmanul amezit de durere și i cade capul pe umeri...

Ofițerii, ceartă aspru pe chelner și dau îngrijiri pacientului... Îi freacă mâinele și tâmplele cu oțet și îi dă

să miroasă oțet... și-l readuce la simțiri...

Cum se trezește și vede ofițeri în jurul lui se ridică d'odată în sus și strigă:

— Mizerabili!... Ticăloși!... Infami! Perii din ochii mei!... Perii că voi mi-ați răpit fericirea!

Bieții militari se uită unul la altul mirați... Și unul nu se poate stăpâni și exclamă:

— Ei, al dracului!

— Al dracului eu?.. Voi santeți ai dracului, voi trântorii omenirei!

— Dar de ce dragă? întrebă un ofițer cu bunățate.

— Pentru că umbla voi... dar se oprește și face un gest tragic.

— Ceea făcut? îl întrebă ofițerul.

— Ce va grozav... ceva neînchipuit...

— Dar ce?..

— Da, da, să vă spun!... Să mă scot focul de pe inimă... Poate așa o să mă ușurez, nu mă pot...

Se simte slabit, cadă pe scaun cu capul între mâni, stă așa câteva clipe, ș'apoi strigă:

— Băete! O bere!..

Ofițerii au făcut roată în jurul mesei. Sunt curioși să asculte jalnica tragedie. Nenorocitul își bea berea și începe:

— O iubeam cu toată ardoarea sufletului meu...

— Pe cine?..

— Pe ea... Pe Milica mea... Era cea mai frumoasă fată frumoasă...

Și mă iubea și ea cu patimă... Ce zile feroce am dus în împreună?..

Singuri singuri, în odăia noastră.

Uite când mi-aduc aminte de sărutările noastre, de amorul nostru, îmi vine să plâng...

Și lacrimi calde isvoră din ochii lui...

Și înfățișarea îi era așa de îndurerată că ofițerii își șoptiră între ei:

— Sârmana viclină!

Dânsul auzindă-le șoptele:

— Da, plângeți-mă... Mila voastră o simt, par'că ea se revărsa ca un balsam bine făcător peste rănilor-mă atât de sângerând...

Da, plângeți-mă că sunt de plâns...

Și c'o voce stinsă de tot mai adăugă:

— Băete... O bere!

Berea i-a sosit și el gustând dintr'însă urmă:

— Vai!... Fericirea mea a dispărut ca un vis frumos când te desțepți și nu îți mai rămâne de cât amintirea lui...

N'a ținut de cât un an care mie mi s'a părut o clipă... Și d'atunci...

Oh!... Doamne!... Doamne!...

Și iar tăcu, lăsând să-i cadă capul între mâni și lacrimile îi isbuciră în șiroaie.

— Ce îți s'a întâmplat, sârmane om? îl întrebă un ofițer cu multă bună-voință.

— Într'o seară plecai spre casă cu mult mai de vreme ca de obicei...

Mă doceam cu inima plină de bucurie gândindu-mă că acasă Milica mea mă așteaptă cu nerăbdare.

Îi doceam prăjituri și speram să petrecem o seară plină de veselie...

— Ei?

— Am ajuns acasă... Și...

— Ei?..

— Și, deschizând ușa grozavie!.. sfârși cuvântul cutremurându-se...

Mai liniștindu-se continuă:

— Milica mea, icoana sufletului meu, căreia i-am jertfit și-i jertfiam totul... totul... era.

— Era? strigară ofițerii toți de odată...

— În brațele unui ofițer...

Nu mai putu să sfârșească și capul îi căzu iar între mâni.

Isbucni în plâns... apoi se sculă în picioare se porni pe răs... numai vorbi nimic... își luă pălăria și bastonul și eși pe ușe...

Sârmanul își perduse mințile...

— Să'l aibă D-zeu în paza sa, exclamă ofițerii petrecându-l cu pri-virea.

Dumitra Câmpulungeanu.